

[Axel Dam.]

gave at være Værgeraad for Teatre eller Teatergængere, hvorfor skal den saa ikke være det for alle Teatre og alt teatersøgende Publikum? Jeg formaar ikke at se, hvor Grænsen skal sættes for Politikeres Uddeling af panem et circenses, Brød og Skuespil, hvis man ikke sætter den, hvor Retsmoralen drager den, nemlig mellem nødvendige fælles Statsopgaver og private Særinteresser. Staten maa bruge Tvang, de individuelle Interesser maa plejes ad Frivillighedens Vej. Tvang og Frihed har begge deres Berettigelse hver paa sit Omraade. Naar man ikke vil give enhver sit, havner man uhjælpe ligt i Miskmask, saadan som det er sket i Loven om civil Værnepligt og i Skolelovens § 8. Paa Grund af Retsforbundets klare og principielle Standpunkt er det blevet en Yndlingsfrase at kalde os taagede og uklare. Ja, hvis Brugen af mange Ord skal være Kendetegnet paa Klarhed, saa er vort Standpunkt uklart, for det lader sig udtrykke ganske kort, som vi har forsøgt at gøre det i et Ændringsforslag, som ikke maa behandles. Hvad Motiveringen af vort Princip angaar, kan den ogsaa blive ganske kort. Jeg kan nemlig henholde mig til den udmærkede Forelæggelsestale, som blev holdt af den højtærede Minister, hvori Ministeren paapegede det urimelige i, at Mennesker, som aldrig har sat deres Ben i det kongelige Teater og aldrig vil komme til at gøre det, skal være med til at bære Underskudet. Vort Standpunkt motiveres ganske kort med, at vi, som sagt, skelner mellem fælles Opgaver og Særopgaver. For at markere denne Skillelinie var det ogsaa, vi stillede os venligt til et Lovforslag om Vejarbejder, skønt der i andre Retninger maaske kunde være en Del at indvende imod det, som der fra vor Side overhovedet altid er det overfor Forslag, der har en økonomisk Side, da Ret og Uret er saaledes indvævede i hinanden under de nuværende Forhold, at man ikke en Gang kan løse de ubetingede og aabenbare Statsopgaver uden muligvis at komme til at begunstige nogle Borgere paa andres Bekostning.

Idet jeg altsaa henholder mig til den højtærede Ministers Motivering, maa jeg sige, at denne Udtalelse jo egentlig snarere støtter vort Standpunkt end et Forslag, som gaar ud paa, at man skal give en

Foræring paa en Million og derefter lade et Underskud paa 700 000—800 000 Kr. om Aaret fordeles paa disse sagesløse Borgere, som den højtærede Minister henviste til. Vi kan derfor ikke stemme for det foreliggende Lovforslag.

Undervisningsministeren (*Borgbjerg*):

Det er min Overbevisning, at Offentligheden med Tilfredshed har erfaret, at Udvalget saa hurtigt har fulden sit Arbejde og er naaet til en saa omfattende Enighed, der jo borger for Sagens hurtige Gang baade her i Tinget og sikkert ogsaa i det andet høje Ting. I Udvalgsbetænkningen paa ikke mindre end 32 Sider er der tilvejebragt saa fyldige, jeg kan næsten sige saa udtømmende Oplysninger i Sagen, at jeg vanskeligt kan tænke mig, at der fra det andet høje Tings Side kan være stort mere at spørge om eller kræve oplyst. Denne Betænkning forekommer mig i Virkeligheden at være noget af en Mønsterbetænkning. Jeg takker Udvalget for dets energiske og dygtige Arbejde.

Vel har jeg set et konservativt Blad forarges over Hastigheden, men jeg har ganske vist i det samme konservative Blad i Aaringer læst en bitter Kritik af Parlamentarismen, den golde, ufrugtbare Parlamentarisme, det store Maskineri, der aldrig førte til noget positivt, man hørte Møllen klapre, men man saa intet Mel. At nu pludselig dette Blad i sine stadig fortsatte Bestræbelser for at undergrave Parlamentarismen og Folkestyret slaar om og forarges over, at nu gaar det for hurtigt, undrer mig i og for sig ikke. Thi Selvmodsigelsen fra Dag til Dag, ja, fra Morgen til Middag og Aften er dette Organs Princip.

Et Arbejdes Lødighed kan ikke altid maales af Tidsvarigheden. Man kan paa 3 Uger udrette overordentlig meget nyttigt og godt, man kan paa 3 Maaneder drive ganske overordentligt. Jeg takker altsaa for den meget store Tilslutning til Lovforslagets Principper. De Ændringer, der er foreslaaet, har jeg kunnet tiltræde i den nu foreliggende Form.

Det ærede Medlem Hr. Korsgaard begrunder sit Særstandpunkt. Naar man læser det ærede Medlems Særbetænkning, og naar man nu hørte hans Tale, slaar det en, at den sidste Halvdel gaar imod den første, eller den første mod den sidste. Der